

DA

DA

DA

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 18.9.2008
SEK(2008) 2425

ARBEJDSDOKUMENT FRA KOMMISSIONENS TJENESTEGRENE

knyttet til

RÅDETS FORORDNING

om beskyttelse af dyr på aflivningstidspunktet

RESUMÉ AF KONSEKVENSANALYSEN

{COM(2008) 553}
{SEC(2008) 2424}

ARBEJDSDOKUMENT FRA KOMMISSIONENS TJENESTEGRENE

knyttet til

RÅDETS FORORDNING

om beskyttelse af dyr på aflivningstidspunktet

RESUMÉ AF KONSEKVENSANALYSEN

Hver år aflives næsten 360 mio. svin, geder, får og kvæg og over fire mia. stykker fjerkræ på EU's slagterier. Desuden aflives der i den europæiske pelsindustri cirka 25 mio. dyr, mens der på rugerierne aflives 330 mio. daggamle kyllinger. Bekæmpelsen af smitsomme sygdomme kan også kræve, at der aflives millioner af dyr.

Aflivning af opdrættede dyr reguleres ved Rådets direktiv 93/119/EF¹ om beskyttelse af dyr på slagte- eller aflivningstidspunktet. Direktivet er aldrig blevet ændret. Denne konsekvensanalyse vil derfor hovedsagelig været fokuseret på, om problemerne har ændret sig, og om de oprindelige målsætninger stadig er gyldige.

Udgangspunktet for Kommissionens forslag var vedtagelsen i 2004 og 2006 af to videnskabelige udtalelser fra Den Europæiske Fødevarerikkerhedsautoritet, hvori en revision af direktivets tekniske bilag blev foreslået. Sideløbende hermed vedtog Verdensorganisationen for Dyresundhed i 2005 to retningslinjer for dyrevelfærd på slagte- og aflivningstidspunktet, hvori man nåede frem til lignende konklusioner. Derfor bad Kommissionen i 2006 en ekstern konsulent om at gennemføre en undersøgelse af bedøvelses-/aflivningspraksis på slagterier og de økonomiske, sociale og miljømæssige konsekvenser heraf. Undersøgelsen blev afsluttet i 2007. Samtidigt gennemførte Kommissionen en række høringer af interesserede parter og medlemsstaterne. Rapporter fra Kommissionens eksperter i Levnedsmiddel- og Veterinærkontoret blev analyseret, da de afspejler status for det nuværende direktivs gennemførelse i medlemsstaterne. Der blev også gennemført en høring på internettet fra december 2007 til februar 2008.

Denne lovgivning berører først og fremmest slagterier, pelsdyravlere, rugerier og aflivning i forbindelse med sygdomsbekæmpelse. Kødindustrien er den mest berørte sektor, da det er her, det største antal dyr aflives. Det er også den sektor, hvor de lovgivningsmæssige krav er mest detaljerede, og det forklarer, hvorfor størstedelen af konsekvensanalysen fokuserer på kødindustrien.

Forholdene omkring aflivning af opdrættede dyr har ændret sig meget siden 1993. Der er indført ny teknologi og gennemført ny videnskabelig forskning, og derfor er de nuværende standarder forældede på visse områder. Der bliver i samfundet lagt stadig større vægt på dyrevelfærd, og EU's borgere bliver mere og mere opmærksomme på dette aspekt af fødekæden. Vedtagelsen af "hygiejnekappen" - en række EU-retsakter om fødevarerikkerhed, som understreger det ansvar, der påhviler ledere af fødevarerikkerheder - har også ændret de retlige rammer for slagterier. Masseaflivninger i forbindelse med omfattende udbrud af

¹ EFT L 340 af 31.12.1993, s. 21.

dyresygdomme har også skabt tvivl om den måde, hvorpå vi sikrer en human aflivning af dyr. I 2006 vedtog Kommissionen den første EF-handlingsplan for dyrebeskyttelse og dyrevelfærd, og der blev indført nye begreber som f.eks. velfærdsindikatorer, behovet for yderligere forskningsprogrammer og referencecentre for dyrevelfærd.

Der er også konstateret en række specifikke problemer i forbindelse med EU-lovgivningen, bl.a. manglen på harmoniseret metodologi for nye bedøvelsesmetoder, manglen på klart definerede ansvarsområder inden for dyrevelfærd for virksomhedsledere, utilstrækkelige kompetencer hos det personale, der håndterer dyr, eller utilstrækkelige dyrevelfærdsbetingelser i forbindelse med aflivning som led i sygdomsbekæmpelse.

Aflivning af opdrættede dyr har været omfattet af EU-lovgivningen siden 1974, og Fællesskabets kompetence blev styrket i 1993. Høringer af interesserede parter og medlemsstater bekræfter relevansen af Fællesskabets initiativ på dette område. Denne lovgivning berører kødindustrien, sektoren for producenter af udstyr og visse af landbrugernes aktiviteter. Alle arbejder på internationalt plan og efterlyser et EU-regelsæt.

De generelle målsætninger med det initiativ, som denne konsekvensanalyse vedrører, er at forbedre dyrs beskyttelse på slagte- eller aflivningstidspunktet, samtidig med at alle berørte virksomhedsledere sikres lige vilkår, således at deres konkurrenceevne ikke påvirkes af forskelle i deres produktionsomkostninger eller i deres markedsadgang. Dette initiativ er også et bidrag til bedre lovgivning/forenklingspolitikken.

De specifikke målsætninger er at fremme innovation i forbindelse med human bedøvelse af dyr, sikre en integration af dyrevelfærd i slagteriers produktionsproces, forhøje det berørte personales vidensniveau og forbedre dyrs beskyttelse i forbindelse med masseaflivninger.

Der foreligger følgende valgmuligheder: ikke at gøre noget (mulighed 1), ikke-bindende henstillinger (mulighed 2), ændring af direktivets tekniske bilag (mulighed 3) og omstrukturering af lovgivningen (mulighed 4).

Omkostningerne ved slagtning udgør en begrænset del af et slagteris samlede omkostninger (20 %), men kan påvirke dets konkurrenceevne. Ændringer i omkostningerne ved slagtning af dyr har imidlertid næppe nogen indflydelse på kødets endelige pris. Fødevarelovgivningen sørger allerede for, at der føres permanent offentlig kontrol med slagterier. Den nuværende dyrevelfærdslovgivning indeholder ikke yderligere krav om offentlig kontrol. Dyrevelfærd har en positiv indvirkning på kødkvaliteten og arbejdssikkerheden. Den repræsenterer også en positiv markedsværdi. Der er ikke fundet væsentlige miljøvirkninger.

Ved at sammenligne mulighederne synes bibeholdelse af status quo (dvs. mulighed 1) på forskellige måder at være negativ for opnåelsen af de tilstræbte mål. Ingen af målene vil kunne nås med denne mulighed. På mange områder vil dyrevelfærden efter alt at dømme forværres, mens virksomheder vil skulle operere i et miljø, der bliver stadig mere forskelligt fra medlemsstat til medlemsstat. Forenklingen fremmes derfor slet ikke. Denne situation vil svække innovation trods nogle medlemsstaters indsats. De økonomiske omkostninger for virksomheder og myndigheder begrænses på kort sigt. Men de negative følger for kødkvaliteten, befolkningens opfattelse og arbejdstageres sikkerhed kan have langvarige negative økonomiske konsekvenser for kødbranchen.

På baggrund af målsætningerne viser en sammenligning mellem de øvrige muligheder, at det er mere fordelagtigt at omstrukturere lovgivningen (mulighed 4), mens en ændring af direktivet (mulighed 3) vil indebære visse fordele, og ikke-bindende henstillinger (mulighed 2) ikke vil være nok til at opfylde de fleste af målsætningerne. Derfor kan mulighed 2 alene ikke betragtes som tilstrækkelig til at løse problemerne, men kan dog komme i betragtning som et supplerende instrument.

Navnlig ikke-bindende henstillinger (mulighed 2) vil bidrage til at forbedre dyrebeskyttelsen og kødkvaliteten. Den kan ligeledes bidrage til at sikre virksomhederne lige vilkår, men på grund af denne muligheds ikke-bindende karakter vil det kun være i et meget begrænset omfang.

En omstrukturering af direktivet (mulighed 4) er den eneste mulighed, som fremmer innovation og forenkling (en ændring af det juridiske instrument og en ny indfaldsvinkel). Den mulighed er også mere fordelagtig for dyrebeskyttelsen end en ændring af direktivet (mulighed 3). Det er også den mulighed, der vil have de mest positive virkninger for kødkvaliteten, offentlighedens opfattelse og arbejdsbetingelserne på slagterier.

Mulighed 3 og 4 vil generere kortfristede omkostninger for visse virksomheder, men effekten af disse omkostninger afhænger af, om der træffes specifikke foranstaltninger som f.eks. overgangsperioder eller undtagelser i særlige tilfælde.

Ingen af løsningerne forventes at have miljømæssige indvirkninger, da indsamlingen af data ikke viste tegn på væsentlige og/eller direkte virkninger for miljøet.

Den generelle overvågning af lovgivningen om dyrevelfærd er omfattet af forordning (EF) nr. 882/2004 om offentlig kontrol med henblik på verifikation af, at foderstof- og fødevarerlovgivningen samt dyresundheds- og dyrevelfærdsbestemmelserne overholdes², og dette arbejdsdokument foreslår ikke, at der på nuværende tidspunkt indføres et specifikt instrument, der vil indebære en administrativ byrde for medlemsstaterne.

² EUT L 165 af 30.4.2004, s. 1.